

prireditve, ki jih vsako leto pripravijo pod tem naslovom v Čačku, je izbor »pesnika leta«, ki za to čast prejme posebno Disovo plaketo in mu za to priložnost izdajo samostojno zbirko pesmi.

Leta 1984 se je žirija odločila za (doslej edinega slovenskega pesnika) Cirila Zlobca; prejel je Disovo plaketo in izdali so mu zbirko *Svoj obraz iščoč*. No, to je preteklost. Pravkar pa je izšla lepo urejena antologija (drugi del), ki prinaša zadnjih deset nagrajenih pesnikov (Stevan Raičković, Jure Kaštelan, Slavko Vukosavljević, Izet Sarajlić, Aleksandar Ristović, Ciril Zlobec, Borislav Radović, Vesna Parun, Radovan Pavlovski, Ivan V. Lalić). Urednik tega drugega dela »odprte« antologije *Pesniki Disove pomladi Milovan Urošević* je vsakemu od teh desetih pesnikov odmeril enako prostora. Ciril Zlobec je zastopan s pesmimi *Pobeglo otroštvo*, *Otroške oči*, *Samo beseda je življenje*, *V kaplji rose*, *Potuhnjeni Prometeji*, *Tišina*, *Skoraj himna*, *Ne primerjaj*, *Kamen I*, *Oreh*, *Vrata*, *Večer*, *Iz roda v rod* (v prevodu Dejana Poznanovića, Roksande Njeguš in Milana Đorđevića). V bibliografski beležki o pesniku je urednik med drugim zapisal: »Ciril Zlobec (1925) je pesnik, prozaist, prevajalec in antologist. Eden najpomembnejših sodobnih slovenskih pesnikov, ustvarjalec raznovrstnih interesov, v poeziji pa vsestranskih tematskih preokupacij. Ves čas hodi za svojim *pobeglim otroštvom*, išče *svoj obraz*, *hišo očetovo*, z žilami posekanega oreha kot znamenja in korenin preteklosti. Toda odkriva, da *samo beseda je življenje*, da celo *nebo je ograjeno* in da se *kamen grozeče kotali* proti njemu. Poleg obse-

denosti od otroštva in podob iz vojne Zlobec poje o ljubezni in razmišlja o sebi in svetu okrog sebe. Nadaljujoč bogato tradicijo slovenske ljubezenske lirike je izpisal nove vidike ljubezni z močnim erotskim nabojem. »Mořda najizrazitejši zastopnik lirike, ki v središču svojega sporočila ohranja osnovni lirski subjekt v klasičnem smislu te besede« (Janko Kos). Zlobčevo videnje sveta se zrcali v nekem nenavadnem spoju realnega in irealnega, v izviranosti in individualnosti, čeprav je v tem lirskem subjektu čutiti vrsto univerzalnih človeških problemov in preokupacij. Nagnjenost k abstraktnim refleksijam in aforistiki približuje tega pesnika tematskim krogom sodobne evropske poezije. Zlobec je šel skozi nekaj faz modernih pesniških tokov z elementi klasičnih vzorov, pa tudi ekspresionizma, nadrealizma in neoromantizma. »Poseben slog in verz se dokaj razlikujeta od pesniških oblik, ki so jih izoblikovali drugi pesniki starejših in mlajših rodov, tako da moramo to poezijo oceniti kot izviren prispevek k slovenski pesniški tradiciji« (Janko Kos)...

Antologija *Pesniki Disove pomladi*, v kateri je predstavljena poezija Cirila Zlobca, ima v tem trenutku tudi blažilen političen pomen, saj vemo, da so tudi kulturni stiki med Srbijo in Slovenijo, tako kot politični, domala v celoti »zamrznjeni«. Ena sama lastovka sicer še ne prinese pomladi, vendar je Disova pomlad v Čačku opogumljajoča manifestacija, v tem svojem prvem četrstoletju življenja je opravila zgledno delo, rastoče iz ideje, ki je tudi sedanji politični hrup ne more preglasiti.

V. S.

SPREHOD PO JUGOSLOVANSKIH IN TUJIH REVIJAH

Dvojna številka beogradske Književnosti (11–12) prinaša prispevek o Pesniških mostovih ob petindvajsetletnici Fulbrightovega programa v Jugoslaviji. To je izbor pesmi dela pesnikov, ki so se

udeležili književniške izmenjave preko Komisije za prosvetne zveze med Jugoslavijo in Združenimi državami Amerike. Pesniki so predstavljeni s po eno pesmijo in med njimi so tudi Tomaž Šalamun, Charles Simic, Ivan V. Lalić in Neda Miranda Blažević. Več prispevkov se ukvarja z delom Vatroslava Jagića, ki

ga med drugim postavljajo ob bok z Nikolom Teslo. Za zgled je ponatisnjena razprava Vatroslava Jagića v zvezi z Dositejem Obradovićem, o katerem sicer piše tudi Vladeta Jerotić. Kdo je Vatroslav Jagić, komentira Zorica Jevremović. Staniša Vojinović predstavlja neobjavljena pisma tega hrvaškega filologa in kulturnega delavca osebnostim iz Srbije. Radmila Marinković piše o starejši književnosti in dveh mladih znanstvenikih (Vatroslavu Jagiću in Stojanu Novakoviću). *Vatroslav Jagić v svojem času* je naslov prispevka Zorana Konstantinovića. Vladimir Anić pa piše o Vatroslavu Jagiću in delih o književnem jeziku. O Jagićevem razumevanju renesančnih in baročnih književnih pojavov v Dalmaciji je napisala sestavek Zlata Bojović. Tatjana Subotić Golubović osvetljuje Jagićevo delo pri objavljanju starih besedil. Prispevek Vatroslava Jagića k preučevanju rokopisne dediščine bosanskega izvora komentira Dragoljub Dragojlović. Snežana Samardžija piše o ustnem slovu, kot ga je raziskoval Vatroslav Jagić. O Jagićevi knjižnici pišeta Nevenka Đurić in Anđelka Milojković.

*
Šesta številka novosadskega Letopisa Matice srpske prinaša več sestavkov v spomin Danilu Kišu. Spominjajo se ga Judita Šalgo, Aleksandar Tišma, Laszlo Vegel, Katalin Ladik, Miroslav Egerić, Vojislav Despotov in Slavko Matković. Ob stoletnici smrti Jakova Ignjatovića pojasnjuje Živojin Boškov, kdaj in zakaj je Jakov Ignjatović zapustil uredništvo Letopisa Matice srpske, Milana Mrzović pa piše o njegovem delu pri tem časopisu. Stojan Vujičić je napisal *Besedo o tragičnosti obrboja*; s to sintagmo je označil Jakova Ignjatovića Milan Kaša-

nin, Vujičić pa jo razširja še na svoja spoznanja o Ignjatovićeви osebnosti.

*
V številki 21, zadnji lanski, prinaša čedajski list Dom prispevek o vtisih in komentarjih na vladni zakon v Videmski pokrajini (*Od grenkobe v Kanalski dolini do olajšanja in pričakovanja v drugih slovenskih dolinah*, pripravil Ezio Gosgnach). Za izboljšanje zaščitnega zakona se v svojem sestavku zavzemajo tudi slovenske organizacije Videmske pokrajine. A. Qualizza je ugodno ocenil celovečerni koncert pevskega zbora Primorec – Tabor v Špetru Slovenov, ki je nastopil tudi z nekaj ljudskimi pesmimi iz nadiških dolin in iz Rezijske.

*
Druga številka letošnjega čedajskega lista Dom prinaša med drugim daljše poročilo o jubilejnim srečanju med prebivalci Beneške Slovenije in severnimi Primorci ali, kot piše v časopisu, med Benečani in Onejci. Srečanje je bilo v Kobaridu in sicer že dvajseto po vrsti, med kulturne in upravne delavce ter predstavnike Cerkve iz Videmske pokrajine ter tolminske občine pa so povabili tudi Cirila Zlobca, ki je bil častni gost. Božo Zuanella poroča o zbirki goriške Mohorjeve družbe za letošnje leto. Nekaj duhovnikov je podpisanih pod odprto pismo kardinalu Rogerju Etchegarayu, katerega seznanjajo z obtožbami v zvezi s svojim doslednim evangeljskim delovanjem; ti duhovniki so namreč v svojem okolju s strani nekaterih naleteli na negodovanje, ker v svojem dušnem pastirstvu ne pozabljajo na slovensko skupnost v Benečiji in na upoštevanje slovenskega jezika, četudi pri tem pristajajo na naporno delo v skromnih in siromašnih pogojih.